

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2015/241292

Bijlage(n)
5

Datum 14 december 2015
Betreft Uitvoering van toezeggingen AO Grondstoffen en Afval
d.d. 25 juni 2015 en stand van zaken diverse acties
beleidsprogramma VANG (Van Afval naar Grondstof)

Geachte voorzitter,

Mijn ambitie is om een transitie te maken naar een circulaire economie. Om deze ambitie te realiseren zet ik samen met diverse ketenpartijen stappen om daartoe te komen. In deze brief ga ik in op de stand van zaken van een aantal acties die lopen binnen het beleidsprogramma Van Afval Naar Grondstof (hierna: VANG) en ga ik in op de uitvoering van een aantal moties en toezeggingen die bijdragen aan de hierboven genoemde transitie, namelijk:

- VANG ketenaanpak Huishoudelijk afval;
- Voortgangsbrief Raamovereenkomst Verpakkingen;
- Bronnenaanpak microplastics;
- Plan van aanpak Landelijke Aanpak Zwerfafval.

In de bijlagen bij deze brief worden deze acties verder toegelicht.

VANG ketenaanpak Huishoudelijk afval

Op 25 november heb ik het OESO-rapport over het Nederlandse milieubeleid in ontvangst mogen nemen. De OESO concludeert in haar rapport onder meer dat Nederland in vergelijking met andere OESO-landen een goed functionerend afvalmanagementsysteem heeft tegen lage kosten. Het grondstoffengebruik is daarmee volgens OESO relatief zeer efficiënt. Ik ben blij met deze conclusie, maar er zijn verdere stappen nodig om in Nederland te komen tot een circulaire economie.

Een van deze stappen om de transitie naar een circulaire economie te maken is de aanpak van huishoudelijk afval te verbeteren. Deze aanpak¹ heeft als ambitie om in 2020 nog maar 100 kg restafval per inwoner per jaar te hebben. Dat terwijl in 2013 nog bijna 250 kg restafval per inwoner per jaar geproduceerd werd in Nederland. In dit restafval zitten nog veel grondstoffen die als materiaal bruikbaar zijn. Deze grondstoffen recycleren is beter dan alleen de energie er uit terug te winnen.

Om mijn ambities voor minder restafval te realiseren wordt naast het verbeteren van de afvalscheiding aangekondigd dat afvalketens opgepakt gaan worden. Ketens bestaan uit alle stappen die een product doorloopt, van grondstof via product tot afval en weer opnieuw grondstof.

¹ Op 1 december 2014 heeft uw Kamer de door het Rijk samen met de gemeenten opgestelde aanpak voor huishoudelijk afval ontvangen, kamernummer: 30872, nr. 184

Met gemeenten is onderzocht en uitgewerkt hoe deze ketens aangepakt kunnen worden. De in bijlage 1 aangeboden ketenaanpak vormt een vervolg op de eerder dit jaar beantwoorde Kamervragen van mw Dik-Faber² en is voor de huishoudelijk afval ketens de invulling van motie van de leden Cegerek en van Veldhoven over het verduurzamen van materiaalketens³.

Ministerie van
Infrastructuur en Milieu

Ons kenmerk
IENM/BSK-2015/241292

Voortgangsbrief Raamovereenkomst Verpakkingen

In een circulaire economie zijn kringlopen gesloten en ketens optimaal ingericht. Daarom heeft het Rijk het programma "Van Afval Naar Grondstof" opgezet en werkt daarmee met ketenpartijen aan een versnelling van de realisatie van de circulaire economie.

De Raamovereenkomst Verpakkingen draagt bij aan het sluiten van kringlopen. Het verduurzamen van de verpakkingenketen is hier een belangrijk onderdeel van. Om dit te bereiken worden brancheverduurzamingsplannen gemaakt, waarin branches doelen afspreken om onder meer de hoeveelheid verpakkingen te verminderen en verder te verduurzamen (hoogst haalbare doelen).

Tijdens het Algemeen Overleg Grondstoffen en Afval van 25 juni jl. heeft mijn voorganger toegezegd uw Kamer te informeren over de stand van zaken over de brancheverduurzamingsplannen. Ook zou aan Stichting Afvalfonds Verpakkingen gevraagd worden om de afspraak over de private borging van statiegeld te herbevestigen. In deze brief en de bijbehorende bijlage geef ik uitvoering aan de toezeggingen.

Stand van zaken brancheverduurzamingsplannen

In de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013 – 2022 en het bijbehorende Addendum hebben gemeenten, het verpakkende bedrijfsleven en de Rijksoverheid nadere afspraken gemaakt om tot verdere verduurzaming van verpakkingen te komen. Dit gebeurt onder meer door het opstellen en uitvoeren door het verpakkende bedrijfsleven van de zogenaamde 'brancheverduurzamingsplannen verpakkingen'. Voor bijna 70% van de hoeveelheid verpakkingen (in gewicht) die op de markt worden gebracht zijn nu brancheverduurzamingsplannen met daarin hoogst haalbare doelen vastgesteld. Binnenkort wordt nog een aantal plannen vastgesteld zodat we dit jaar voor 75% van de hoeveelheid verpakkingen vastgestelde plannen zullen hebben. Hoewel de plannen later zijn vastgesteld dan oorspronkelijk de bedoeling was, is dit een mooi resultaat, gezien de complexiteit van het vaststellen van hoogst haalbare doelen die bijdragen aan het verlagen van de algehele milieudruk. In het eerste kwartaal van 2016 zal ik uw Kamer informeren hoe we als raamovereenkomstpartijen (het Rijk, het verpakkende bedrijfsleven en de VNG) met de branches omgaan die nog geen plannen hebben ingediend.

Private borging statiegeldsysteem op grote PET-flessen

Mijn voorganger heeft tijdens het Algemeen Overleg Grondstoffen en Afval van 25 juni jl. naar aanleiding van de vraag van het lid Van Tongeren over de private borging van statiegeld toegezegd om Stichting Afvalfonds Verpakkingen te vragen om de afspraak die in 2007 gemaakt is, te herbevestigen. In 2007 is namelijk afgesproken om statiegeld zonder de toestemming van het huidige ministerie van Infrastructuur en Milieu niet af te schaffen. Stichting Afvalfonds Verpakkingen heeft deze afspraak schriftelijk herbevestigd. De brief is als bijlage 5 aan deze brief toegevoegd.

² Vragen 7 en 8 van Kamerlid Dik-Faber 27 mei jl Vergaderjaar 2014-2015 Aanhangselnummer 2698

³ Kamernummer: 30872, nr. 199.

Stand van zaken pilots kleine flesjes en blikjes

Op 14 oktober jl. is het plan van aanpak van het verpakkende bedrijfsleven, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Stichting Natuur en Milieu voor de pilot retourpremie/beloningssystemen voor de kleine flesjes en blikjes aan uw Kamer aangeboden.

Zoals afgesproken zal de pilot per 1 januari van start gaan waarbij we beginnen met de inrichting van de monitoring naar de pilotresultaten. Een nulmeting naar het aandeel flesjes en blikjes maakt hier onderdeel van uit zodat de effecten van de retourpremie/beloningssystemen gemeten kunnen worden. Naar ik heb begrepen is er veel enthousiasme bij gemeenten voor dit initiatief. Op 15 december a.s. ontvang ik een overzicht van de gemeenten die vanaf 1 januari 2016 zullen starten met deze pilot. Ik kijk met veel belangstelling hiernaar uit.

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Ons kenmerk
IENM/BSK-2015/241292

Bronnenaanpak microplastics

Met de in bijlage 3 aangeboden bronnenaanpak van microplastics zet ik een eerste stap om te komen tot reductie van microplastic emissies. Daarbij geef ik onder meer invulling aan de motie Mulder/Cegerek⁴ die oproept om te komen tot een stappenplan om microplastics in cosmetica in de komende drie jaar in de EU, of zoveel eerder als mogelijk tot nul te reduceren, en om in beeld te brengen hoe microplastics bij de bron kunnen worden aangepakt door middel van Europese regelgeving. Ook geef ik hiermee invulling aan de motie Mulder/Cegerek⁵ die verzoekt om met de cosmeticabranche voor de hele branche duidelijke bindende afspraken te maken om het gebruik van microplastics in cosmetica tot nul te reduceren en de sector te verleiden om dit voor 2017 te realiseren.

Plan van aanpak zwerfafval

Tenslotte bied ik u in bijlage 4 de landelijke aanpak zwerfafval aan. Ik heb u deze aanpak toegezegd in mijn brief van 18 juni 2015⁶. Dit plan is opgesteld door mijn ministerie, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), NederlandSchoon/Verpakkend bedrijfsleven via Afvalfonds Verpakkingen, Rijkswaterstaat/Gemeente Schoon, de Koninklijke Vereniging voor afval- en reinigingsmanagement (NVRD) en de kauwgomproducenten vertegenwoordigd door de VBZ.

Zwerfafval ontstaat omdat mensen onduurzaam gedrag vertonen met afval. Kern van de bestrijding van zwerfafval is dat duurzaam gedrag de sociale norm wordt. Dat burgers en bedrijven zwerfafval voorkomen en opruimen. Dit doe ik door de krachten te bundelen in de Landelijke Aanpak Zwerfafval. Eén landelijke aanpak zwerfafval waarbij overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties samenwerken heeft als voordeel dat er een consistente sturing is om het gedrag van mensen te verduurzamen. De aanpak van zwerfafval wordt sterker door grotere armslag, bundeling van kennis en coördinatie van de uitvoering.

Met deze landelijke aanpak zwerfafval verwacht ik een stevige bijdrage te leveren aan het nog schoner worden van Nederland. In een circulaire economie is geen plaats voor zwerfafval.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkema

⁴ Kamernummer: 21501-08, nr. 529

⁵ Kamernummer: 34000, XII

⁶ Kamernummer: 28694, nr. 130